

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17991

Tarih : 15.05.2026

44802

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Anadil hakkı, bireyin kamusal hizmetlere eşit erişimini sağlayan temel bir haktır. Türkiye'de milyonlarca yurttaşın anadili olan Kürtçe (Kurmancî ve Kirmanckî), çevre yönetimi, şehircilik hizmetleri ve afet yönetimi gibi doğrudan can ve mal güvenliğini ilgilendiren alanlarda yok sayılmaktadır. Özellikle deprem kuşağında yer alan ülkemizde, afet öncesi bilgilendirme ve afet sonrası kriz yönetiminde anadilinin kullanılmaması, hayati riskleri artırmaktadır. Demokratik bir yönetim anlayışı, kent hakkı ve çevre adaletinin tesisi; yerel dinamiklerin ve anadilinin kamusal alanda tanınmasıyla mümkündür. Bakanlığınızın sorumluluk alanındaki hizmetlerin tek dilli yürütülmesi, çok dilli bir toplumsal gerçeklikle bağdaşmamakta ve hizmete erişimde eşitsizlik yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın merkez ve taşra teşkilatları tarafından yürütülen çevre ve şehircilik hizmetlerinde, Kürtçe konuşan yurttaşların dil bariyeri nedeniyle yaşadığı hak kayıplarını tespit etmeye yönelik bir çalışmanız var mıdır?
2. Bakanlığın resmi internet sitesi, e-plan otomasyon sistemleri ve kentsel dönüşüm bilgilendirme portallarında Kürtçe (Kurmancî ve Kirmanckî) dil seçeneklerinin bulunmamasının gerekçesi nedir? Bu platformların çok dilli hale getirilmesi planlanmakta mıdır?
3. 110 Yangın İhbar, Alo 177 Orman Yangını ve Alo 181 Çevre Hattı gibi acil durum hatlarında Kürtçe hizmet verilmemesinin olası bir afet anında yaratacağı riskler analiz edilmiş midir? Bu hatlarda görev yapan personelin dil yetkinliği nedir ve Kürtçe operatör istihdamı yapılacak mıdır?
4. Kürt nüfusun yoğun yaşadığı bölgelerdeki Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinde; tapu, kadastro ve kentsel dönüşüm gibi teknik süreçlerde yurttaşlara anadilinde rehberlik edecek uzman personel veya tercüman kadrosu ihdas edilecek midir?
5. Olası afetlere karşı hazırlık kapsamında hazırlanan broşür, video ve eğitim materyallerinin Kürtçe olarak da hazırlanmamasının sebebi nedir? Bölge halkının afet farkındalığını artırmak için anadilinde bir kampanya yürütülmesi düşünülmekte midir?
6. Bölgedeki doğa yıkımları, madencilik faaliyetleri ve Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) toplantılarında yerel halkın süreçlere katılımını sağlamak adına, toplantıların ve rapor özetlerinin Kürtçe sunulması sağlanacak mıdır?
7. Kayyım atanan belediyelerde çok dilli tabelaların kaldırılması ve Kürtçe hizmet veren birimlerin kapatılmasının, Bakanlığınızın şehircilik ve yerel yönetim politikalarıyla ilişkisi nedir?